

ÚSTAVNÍ SOUD

J O Š T O V A 8 , 6 6 0 8 3 B R N O

Vážený pan

V Brně dne 14. října 2015
Sp. zn.: SPR. ÚS 433/15

Vážený pane

tímto reaguji na Vaši žádost o informace ze dne 3. října 2015 podanou podle ustanovení § 13 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, která je Ústavním soudem evidována pod sp. zn. SPR. ÚS 433/15.

Ve Vaší žádosti se tážete, „zda existuje judikatura, která určuje postup, jak má občan ochránit svá ústavně a zákony garantovaná práva na život, zdraví a zákaz mučení, když Policie ČR včetně UOOZ, odboru protikorupčního a odboru vnitřní kontroly a Generální inspekce bezpečnostních sborů, všechny stupně státních zastupitelství a soudů včetně nejvyšších a také Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva zakazují vyšetřit (policii to zakazuje státní zastupitelství, soudy to ignorují) [...] doložená tvrzení o spáchaných zločinech proti lidskosti [...] spáchané právě orgány činnými v trestním řízení.“

Vámi označený případ, kdy se poškozený domáhá ochrany svých ústavně garantovaných práv na život, resp. zákazu mučení, věcně spadá pod rozsah čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), resp. čl. 6 a 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Z těchto základních práv pro stát neplynou pouze tzv. negativní závazky (tj. nezbavit jednotlivce života či nepodrobit jej nelidskému či ponižujícímu zacházení), nýbrž také tzv. závazky pozitivní (tj. závazek státu přijmout takové právní předpisy, které budou porušení základních práv zakazovat, a vytvořit účinný justiční a administrativní systém, který zajistí, aby porušení těchto právních předpisů bylo vyšetřováno a trestáno).

V kontextu Vašeho dotazu z výše citovaných ustanovení Úmluvy a Listiny vystupuje především pozitivní závazek státu provést tzv. účinné vyšetřování. Odmítají-li orgány činné v trestním řízení provést účinné vyšetřování a nedomůže-li se tímto postupem dotčená osoba (především pak osoba poškozená) prostřednictvím opravných prostředků nápravy, může následně brojit proti postupu orgánů činných v trestním řízení ústavní stížností (§ 72 an. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů). Problematikou účinného vyšetřování se Ústavní soud podrobně zabýval v poslední době především v nálezu sp. zn. I. ÚS 1565/14 ze dne 2. března 2015. Ústavní soud se zde podrobně vyjádřil též k podmínkám přípustnosti ústavní stížnosti v těchto věcech, především pak k opravným prostředkům, které musí stěžovatel před podáním ústavní stížnosti vyčerpat.

Závěrem též považuji za nezbytné Vás upozornit, že vyšetřování trestných činů (mj.) příslušníků Policie ČR je podle § 1 a 2 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, svěřeno Generální inspekci bezpečnostních sborů. V tomto se tudíž Vaše situace liší od případu řešeného ve výše citovaném nálezů sp. zn. I. ÚS 1565/14.

S pozdravem

JUDr. Mgr. Ivo
Pospíšil Ph.D.

Mgr. Ivo Pospíšil
Ph.D.
Vědecký pracovník
Ústavu pro studium
právního státu
České akademie věd
Ústavu pro studium
právního státu
České akademie věd
Ústavu pro studium
právního státu
České akademie věd

Ivo Pospíšil
generální sekretář Ústavního soudu